

## *Tres anécdotas musicais*

### O pratillazo perdido

Serafín o Paneco e Luís da Vilaracha atopáronse un día por casualidade nas inmediacións do Banco Azul. Un andaba a facer tempo para coller unhas receitas no ambulatorio da Casa do Mar e o outro viña da de Ramona de tomar unha chiquita. Os dous foran compañeiros na súa mocidade e se coñecían de tocar xuntos na banda de música de Moaña. Despois de saudarse e intercambiar os comentarios típicos sobre o vento do sueste, as patacas da semente e os arranxos da alameda comezaron a falar dos seus recordos en común.

Lembras Luís, cando señor Augustiño o pratilleiro se viña a queixar dos erros de puntería de Rafael o bombeiro?. – Probe home. – contestou Luís. – Cada semana santa tiña o seu calvario particular, acababa coa man denegrida.

E entón, o bombeiro tíñalle manía ao pratilleiro? – Preguntou Lolo da Raña, que acababa de sumarse ó improvisado faladoiro por falta de algo mellor que facer - A ver se cho explico ben para que o entendas – dixo Serafín a Lolo – Daquela a banda andaba a facer moitas procesións, as primeiras dúas xusto o venres das dores, unha na parroquia do Carme e ó rematar tiñamos que ir correndo para a de San Martiño a facer a outra. Despois durante a semana santa, viñan outras cinco ou seis, algunhas veces dúas na mesma xornada. Así que conta de tres ou catro mazazos por procesión e xa verás como tiña que ter a man de inchada o probe do home.

Lolo preguntou se os músicos non gardaban distancia dabondo entre eles para evitar tanto accidente laboral, pero Serafín non acabara de contar como descorrían eses autos de fe.

– A banda ía desfilando en formación detrás das imaxes, en ocasións soamente tocaba o caixeiro para marcar o paso xusto do acto, nin moi apurados nin tampouco moi lentos. Cando o director decidía que era o momento de tocar unha marcha, daba aviso ao bombeiro para que dera dous golpes de maza no bombo e outro nun prato que lle poñía o seu compañeiro á altura do peito, de xeito que debería soar “pummm, pummm, chassssssssss” pero viña a soar deste outro xeito “pummm, pummm, merdaaaa, haber si miras onde pos o pau” - E aí era cando lle arriaba de duro – sentenciou Luís – ese pratillazo quedaba perdido.

– Pois moi mala puntería tiña ese home entón – opinou Lolo – Non, non é que fora un problema de puntería, é que Rafael era chosco e tiña un pouco complicado acertar cando mandaba a maza do lado dereito. - O pratilleiro tiña que ver unha nube negra cada vez que chegaba a tempada alta – E ti non terías medo tamén?.

– Pois si, con semellante currículo, sería para botarse a tremer.

### E agora, que?

Os tres homes seguían comentando anécdotas simpáticas de anos atrás cando pasou Xoana das Abelleiras por diante deles. Xoana aínda cantaba na Coral, o fixera dende rapaza e non perdía un ensaio na actualidade. Tiña confianza cos dous músicos das moitas veces que compartiran autobuses nos seus desprazamentos a diferentes concellos galegos e parou a botar unhas gargalladas.

- Non sabedes a mellor – lles dixo a muller – Cando fixemos unha das excursións anuais da Coral Moañesa, ese ano a Sarria.

– Que ben vos coidades na coral – lle contestou un dos homes.

– Tamén traballamos polo amor á arte, Loliño, nunca cobramos un pataco, é xusto que teñamos unha satisfacción de cando en vez, coma todo o mundo.

- Pero ti, conta, que seguro que con esa tropa algo de interese tivo que pasar.

– Pois mirade, como tamén ía unha persoa de compañía por cada compoñente do coro, fixeron falta dous autobuses pra todos. No maleteiro do de adiante gardáronse catro patelas de sardiñas pra asar.

Xoana seguiu contando o que pasou aquel día.

- Debíamos levar unha hora de camiño, sei que era por esas costas de antes de chegar a Cuspedriños, ou por alí preto, cando notamos que os do autobús de atrás se poñían nerviosos por algo que estaba a ocorrer no noso. O que máis afectado parecía era o finado de Pepe de Fa, estaba de pe no corredor xesticulando, botaba ás mans á cabeza e mesmo parecera que se poñía todo encarnado. O seu desgusto era evidente, polo que lle dixemos ao noso condutor que buscase unha cuneta ancha onde parar, o asunto semellaba grave.

- Pero, tiñades o motor do autobús ardendo ou que? – quixo saber Serafín.

- Non, non, aquel coche levaba o motor adiante, era un caldeiro vello, agora xa non se fabrican esas xoias. O maleteiro estaba atrás, onde cargamos as catro patelas de sardiñas pra asar. As sardiñas estaban arriando bastante auga e os de atrás pensaron que se producira unha escachizaría nas botellas do viño.

- Xa, agora entendo porque Pepe de Fa estaba tan alterado e tiña esa cor vermella na cara, realmente a emerxencia merecía tales desgustos.

Xoana contou o final da historia.

- Pararon os dous autobuses onde puideron e todo o mundo saltou preocupado a ver que estaba a pasar. Pepe e outros dous homes abriron o maleteiro e comezaron a sacar as patelas para o chan.

- O viño non está neste coche. – Dixo el - Debeu quedar no outro, menos mal que aínda hai unha presenza divina que mira por nos, ten que estar no noso autobús, estou seguro.

- Pois, no outro tampouco está porque metín eu a equipaxe. – dixo outro dos excursionistas. – Despois decatou.

- ¡As botellas quedaron no local de ensaio, merda pra min!

A cara de Pepe era un lamento naquel intre, “me cago nisto, me cago no outro”, botaba fume polas orellas, o viño quedara na casa e ninguén se explicaba como puideron ter un descoido semellante, máis a realidade, era dura.

- Tranquilo home, mal será que en terras luguesas non haxa unha fecha de viño bo.

- Que Deus te escoite – díxolle Pepe mirando cara ó ceo.

## As ocorrencias do Señor Ramiro

Luís da Vilaracha tiña outra historia que contar, non menos certa que as dúas anteriores.

- Era verán de calor forte, tan forte que nesa xornada o director chegou a permitir (como poucas veces se fixera) deixar as chaquetas no autobús e desfilar en mangas de camisa, iso si, sempre coa gorra de viseira posta para sinalar a nosa condición de músicos, pois a seriedade era unha cousa moi seria para o señor director. Fóramos tocar á Romaría de San Bieito aquel sábado, e como vos dicía tal era a calor que caían as aves do ceo.

Fixemos o percorrido habitual polos lugares da parroquia cos pasodobres de sempre, o fogueteiro tiraba un par de bombas para anunciar a nosa chegada e coa mesma a tocar. Cada pouco había que comprobar a afinación dos instrumentos. pois se non se facía chegaba a ser unha ruína o son, a calor non entendía de harmónicos nin de cromas.

- Veña, que tan duro non había ser o percorrido – lle dixo Xoana, ao que Serafín respondeu:

- Pois, bastante máis duro do que pensas, menos mal que había almas caritativas que ofrecían unha fecha de viño no quinteiro e nos en agradecemento lle tocábamos unha xota. Chegamos ao adro pasadas as doce do mediodía, agardamos a que se celebre a misa maior, despois fixemos a procesión do San Bieito e por último tocamos uns bailables mentres a xente tomaba os vermús. Ata aí todo normal, pero cando acabamos de recoller os atrás e nos metemos no autobús para marchar, botamos en falta a señor Ramiro o baixista, que estaba nunha billa tomando un vaso de tinto. Tiña o baixo con el arrimado ó mostrador e nos pedía un pouco de paciencia. Todo adro arrecendía a sardiñas asadas que algúns romeiros comían enriba dunha codia de pan de millo. O señor Ramiro preguntoulle á dona

da billa a como estaban as sardiñas crúas e despois de chegar a un acordo amigable, quizais porque eran parentes distantes, mercou dúas ducias para levar – A serafín xa lle estaba dando a risa e Xoana preguntou que tiña iso de raro.

– Pois que daquela non había bolsas de plástico e ó raio do vello non se lle ocorreu mellor cousa que metelas dentro do instrumento.

- O baixo é ese tan grande que semella de ouro?- Preguntou Xoana.

– Si, o máis grande da banda, tamén lle chaman a tuba. - respondeu Serafín.

- O asunto non tería maior transcendencia, se cando chegara á casa, lle dera por lavar ben o baixo, pero se ve que non foi así, porque ao día seguinte, fomos tocar a Santa María de Sacos e non había cristo quen parase ó lado del, a cada nota que tocaba, había que escapar, o fedor era insoportable.

A xente que se fora xuntando no Banco Azul a carón das historias dos músicos locais andaba ós tombos coa risa. A verdade é que non era para menos. Pero Luís quixo engadir outra das ocorrencias do Señor Ramiro.

- Que se pode esperar dun home que gardaba os ovos crus no peto da chaqueta para tomar un ponche ao mediodía? Ata había quen llo sabía e de cando en vez se lle arrimaba e lle daba unha pancadiña coa man pra escacharlle o ovo, entón Ramiro cabreado berraba:

- Xa ma volveches facer, cabrón !!!

Manuel Piñeiro

Abril de 2010